

*Raja
dan
Rakyat
Berpisah Tiada*

BAHAWASANYA NEGARA KITA MALAYSIA
mendukung cita-cita hendak:

Mencapai perpaduan yang lebih erat di kalangan seluruh masyarakatnya;

Memelihara satu cara hidup demokratik;

Mencipta satu masyarakat adil di mana kemakmuran

Negara akan dapat dinikmati bersama secara adil dan saksama;

Menjamin satu cara liberal terhadap tradisi-tradisi kebudayaannya yang kaya dan berbagai corak; dan

Membina satu masyarakat progresif yang akan menggunakan sains dan teknologi moden.

MAKA KAMI, rakyat Malaysia, berikrar akan menumpukan seluruh tenaga dan usaha kami untuk mencapai cita-cita tersebut berdasarkan atas prinsip-prinsip yang berikut :

**KEPERCAYAAN KEPADA TUHAN;
KESETIAAN KEPADA RAJA DAN NEGARA;
KELUHURAN PERLEMBAGAAN;
KEDAULATAN UNDANG-UNDANG;
KESOPANAN DAN KESUSILAAAN.**

Isi Kandungan

Pendahuluan	4
Raja Berperlembagaan	6
Majlis Raja-Raja	8
Pemilihan Yang Di-Pertuan Agong	10
Pemecatan	12
Kedudukan	14
Bidang Kuasa	16
Ketua Agama Islam	18
Kuasa Perundangan	19
Parlimen	20
Pentadbiran Dan Pelantikan	22
Melantik Perdana Menteri	24
Kuasa Pengampunan	26
Ketenteraan	27
Perisytiharan Darurat	28
Sekatan	30
Pakaian Istiadat Yang Di-Pertuan Agong	31
Alat-Alat Kebesaran Di Raja	34
Penutup	35

*Raja Dan Rakyat Berpisah Tiada :
Dahulu, Kini Dan Selamanya*

PENDAHULUAN

Dalam konteks raja dan rakyat berpisah tiada, raja adalah diibarat payung, yang bersedia menaungi rakyat dari panas terik mentari manakala rakyat pula adalah lambang kekukuhan dan kesinambungan Institusi Beraja. Jadi, tanpa rakyat, tiadalah raja.

Sebagai seorang Raja, Baginda akan memimpin, melindungi dan menjaga kebajikan rakyatnya. Sebagai balasan, rakyat perlu menumpahkan taat setia kepada Raja dan tidak sesekali menderhaka kepada perintahnya. Perlembagaan Persekutuan sendiri memperuntukkan satu kewajipan bahawa Raja atau Yang di-Pertuan Agong (yang telah dilantik oleh Majlis Raja-raja) melindungi kedudukan orang-orang Melayu dan Bumiputera di Sabah dan Sarawak di samping menjaga kepentingan-kepentingan yang sah bagi kaum-kaum lain.

Baginda berkuasa untuk menentukan serta mengeluarkan perintah kepada Suruhanjaya yang berkenaan atau pihak berkuasa tertentu, supaya diadakan hak-hak istimewa orang-orang Melayu dan Bumiputera di Sabah dan Sarawak, mengikut kadar yang pada pendapat Baginda sesuai dalam perkhidmatan awam dan pemberian biasiswa atau keistimewaan pelajaran dan latihan yang seumpama itu, atau kemudahan-kemudahan khas yang diberi atau ditetapkan oleh kerajaan.

RAJA BERPERLEMBAGAAN

Yang di-Pertuan Agong merupakan institusi bebas yang melambangkan keyakinan rakyat terhadap sistem pemerintahan demokrasi. Seri Paduka Baginda secara simbolik berperanan sebagai tonggak kepada simbol perpaduan melangkaui kaum. Institusi ini mempunyai kedudukan istimewa seperti yang diperuntukkan dalam Perlembagaan Persekutuan.

Kedudukan Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong sebagai Ketua Negara termaktub dalam Perkara 32 Perlembagaan Persekutuan. Sebagai Kepala Utama Negara, Baginda menjadi lambang kedaulatan, ketaatan, perpaduan, kebesaran dan kemuliaan negara. Baginda dipilih daripada sembilan orang Sultan yang memerintah di negeri Perlis, Kedah, Perak, Selangor, Negeri Sembilan, Johor, Pahang, Terengganu dan Kelantan.

MAJLIS RAJA-RAJA

Majlis Raja-Raja ditubuhkan pada tahun 1896 setelah British memutuskan untuk menyatukan beberapa buah negeri menjadi Negeri-Negeri Melayu Bersekutu pada 1 Julai tahun yang sama. British telah menubuhkan Majlis Raja-Raja dengan tujuan menjalinkan hubungan baik antara Raja-Raja dengan British.

Majlis ini pada asalnya dikenali sebagai 'Durbar' yang diambil daripada perkataan Urdu-Parsi. Durbar memberi maksud '*Persidangan Diraja atau Persidangan Pemerintah Tempatan*' dan istilah ini telah digunakan oleh British di India. Mesyuarat Durbar yang pertama telah diadakan di Bandar Diraja Kuala Kangsar, Perak pada 13 Julai 1897. Mesyuarat yang pertama ini adalah amat penting kerana menjadi

wadah untuk Raja-Raja berkongsi pandangan dan mengutarakan perkara yang berkaitan dengan rakyat masing-masing.

PEMILIHAN YANG DI-PERTUAN AGONG

Pemilihan Yang di-Pertuan Agong dibuat melalui undian sulit antara sembilan orang Raja-Raja Melayu. Apabila seseorang Raja yang ditawarkan menjadi Yang di-Pertuan Agong menerima tawaran tersebut, maka Majlis Raja-Raja akan mengisytiharkan Baginda dipilih menjadi Yang di-Pertuan Agong dan Penyimpan Mohor Besar Raja-Raja akan memberitahu keputusan pemilihan itu secara bertulis kepada kedua-dua Dewan Parlimen, iaitu Dewan Negara dan Dewan Rakyat.

Pada asasnya, setiap Raja layak menjadi Yang di-Pertuan Agong. Namun begitu, terdapat beberapa keadaan yang boleh menyebabkan seseorang Raja tidak dipilih. Antara sebab-sebabnya ialah:

- ***Belum dewasa;***
- ***Tidak berhasrat untuk menjadi Yang di-Pertuan Agong; dan***

• **Lain-lain sebab berkaitan dalam tatacara dan urusan pelantikan Yang di-Pertuan Agong.**

YANG DI-PERTUAN AGONG (1957-kini)

Sumber: Infografik Bernama

PEMECATAN

Dalam menjalankan tanggungjawab sebagai pemerintah, Yang di-Pertuan Agong dikehendaki menurut nasihat Jemaah Menteri. Walau bagaimanapun, Jemaah Menteri tidak berkuasa memecat Baginda daripada jawatannya. Malah, Parlimen juga tidak mempunyai kuasa memecat Baginda.

Kuasa memecat Baginda hanya terletak kepada Majlis Raja-Raja. Perlembagaan memperuntukkan bahawa pemecatan Yang di-Pertuan Agong tidak boleh diluluskan sekiranya tidak mendapat sekurang-kurangnya lima undi dalam kalangan ahli Majlis Raja-Raja.

KEDUDUKAN

Yang di-Pertuan Agong menduduki kedudukan yang paling tinggi dalam negara mengatasi segala orang dalam Persekutuan. Raja Permaisuri Agong pula menduduki tangga kedua selepasnya. Kedudukan berikutnya disandang oleh Raja-Raja Negeri dan Yang di-Pertua keempat-empat negeri iaitu Pulau Pinang, Melaka, Sabah dan Sarawak.

Seorang raja dianggap berdaulat dan menjadi tunggak bagi menyatupadukan rakyat, mengamankan dan memakmurkan negeri. Masyarakat Melayu diasuh agar supaya tidak menderhaka kepada raja dan perlu taat dan setia kepadanya. Pelbagai cara digunakan untuk mendaulatkan kedudukan Raja. Antaranya ialah melalui penggunaan bahasa, warna, alat kebesaran dan muzik Diraja.

BIDANG KUASA

Selari dengan kedudukan Baginda sebagai Raja Berperlembagaan, Baginda dikehendaki mengangkat sumpah semasa pelantikan dalam Mesyuarat Majlis Raja-Raja di hadapan Ketua Hakim Negara. Dalam kandungan sumpah itu, Baginda berikrar taat setia untuk menjalankan pemerintahan seadilnya di Malaysia dengan mengikut undang-undang dan Perlembagaan yang telah disahkan sertadi masyhurkan di samping berikrar untuk memelihara kesucian agama Islam pada setiap masa dan berdiri teguh atas pemerintahan yang adil dan aman.

Walaupun kuasa pemerintahan terletak di tangan Baginda, namun dalam menjalankan kebanyakan tugas-tugasnya, Baginda dinasihati oleh Jemaah Menteri atau Menteri yang telah diberi kuasa oleh Jemaah Menteri.

Pada hakikatnya, kuasa pentadbiran negara dijalankan oleh Jemaah Menteri (Kabinet) yang diketuai oleh Perdana Menteri. Walau bagaimanapun, Baginda berhak mendapat apa-apa maklumat mengenai pemerintahan negara daripada Jemaah Menteri, lazimnya daripada Perdana Menteri. Selain itu, dalam menjalankan kewajipan, Baginda mempunyai seorang Penasihat Undang-undang, iaitu Peguam Negara. Perlembagaan Persekutuan menetapkan bahawa tanggungjawab Peguam Negara ialah memberi nasihat undang-undang kepada Baginda, Jemaah Menteri atau sebarang Menteri.

KETUA AGAMA ISLAM

Agama Islam adalah agama bagi Persekutuan seperti mana yang termaktub dalam Perkara 3 Perlembagaan Persekutuan. Yang di-Pertuan Agong merupakan Ketua Agama Islam di negeri Baginda sendiri, Wilayah Persekutuan, Negeri Melaka, Pulau Pinang, Sabah dan Sarawak. Ketua Agama Islam di negeri-negeri lain ialah Sultan yang memerintah di negeri masing-masing. Namun, apabila sesuatu perbuatan, amalan atau upacara telah dipersetujui oleh Majlis Raja-Raja supaya dilanjutkan ke seluruh Persekutuan, maka Raja-Raja lain sebagai Ketua Agama Islam di negeri masing-masing hendaklah membenarkan Baginda mewakili mereka.

KUASA PERUNDANGAN

Yang di-Pertuan Agong memiliki keistimewaan untuk memperkenalkan atau tidak sesuatu Rang Undang-undang yang telah melalui proses pembentangan di Dewan Rakyat dan Dewan Negara. ***Perkara 66 Perlembagaan Persekutuan (Pindaan) 1994*** menjelaskan kedudukan Baginda seperti berikut :-

(4) Yang di-Pertuan Agong hendaklah dalam masa 30 hari selepas sesuatu Rang Undang-undang dikemukakan kepada Baginda memperkenalkan Rang Undang-undang itu dicopkan dengan Mohor Besar.

(4A) Jika sesuatu Rang Undang-undang tidak diperkenankan oleh Yang di-Pertuan Agong dalam masa yang ditentukan dalam Fasal (4), Rang Undang-undang itu hendaklah menjadi undang-undang apabila habis masa yang ditentukan dalam Fasal itu mengikut cara yang sama seolah-olah Baginda telah memperkenankannya.

PARLIMEN

Baginda hendaklah memanggil Parlimen bersidang dalam tempoh enam bulan daripada tarikh persidangan sebelumnya. Baginda juga berkuasa memberhentikan dan membubarkan Parlimen. Melainkan jika dibubarkan terlebih dahulu, Parlimen hendaklah terus berjalan selama lima tahun dari tarikh mesyuarat pertama.

Perkara lain yang memerlukan pertimbangan atau persetujuan Baginda ialah membubarkan atau menangguhkan pembubaran Parlimen atas permohonan. Permohonan ini boleh berlaku apabila timbul dua keadaan. Pertama, apabila parti yang berkuasa memikirkan boleh diadakan Pilihan Raya Umum. Kedua, apabila Perdana Menteri tidak lagi menguasai Parlimen. Apabila Parlimen dibubarkan, satu pilihan raya umum hendaklah diadakan dalam tempoh 60 hari di negeri-

negeri Semenanjung, Sabah dan Sarawak. Parlimen hendaklah dipanggil bersidang tidak lewat daripada 120 hari daripada tarikh pembubaran.

PENTADBIRAN DAN PELANTIKAN

Perlembagaan memperuntukkan kuasa Yang di-Pertuan Agong adalah tertakluk pada Undang-undang Persekutuan dan Jadual Kedua Perlembagaan. Kuasa pentadbiran negara boleh dijalankan oleh Baginda atau Jemaah Menteri atau salah seorang Menteri yang diberi kuasa oleh Jemaah Menteri. Parlimen boleh memberi kuasa pentadbiran kepada orang-orang lain.

Baginda hendaklah dengan nasihat Perdana Menteri melantik Menteri-menteri dan Timbalan-timbalan Menteri daripada Ahli Dewan Rakyat atau Dewan Negara. Bagaimanapun, kedua-dua lantikan ini boleh dibatalkan oleh Baginda atas nasihat Perdana Menteri. Sebelum Menteri-menteri atau Timbalan-timbalan Menteri

menjalankan tugas, mereka hendaklah mengangkat sumpah jawatan dan taat setia di hadapan Baginda.

Baginda juga melantik Peguam Negara, Jurukira Negara dan Panglima Angkatan Tentera. Pelantikan bagi jawatan-jawatan ini dilakukan mengikut lunas-lunas yang ditentukan oleh Perlembagaan. Jawatan-jawatan lain yang dilantik oleh Baginda atas nasihat termasuklah Ahli-ahli Suruhanjaya Pilihan Raya, Ahli-ahli Suruhanjaya Polis dan sejumlah ahli dalam Majlis Angkatan Bersenjata dan lain-lain. Selain itu, Baginda juga boleh menetapkan beberapa jawatan sebagai jawatan-jawatan khas termasuklah Ketua-ketua Jabatan dan Timbalan Ketua-ketua Jabatan atas sokongan Suruhanjaya yang berkenaan.

MELANTIK PERDANA MENTERI

Menurut Perlembagaan, sebelum melantik Jemaah Menteri, Baginda hendaklah terlebih dahulu melantik seorang Ahli Dewan Rakyat sebagai Perdana Menteri untuk mengetuai Jemaah itu. Ahli Dewan Rakyat yang dilantik menjadi Perdana Menteri ialah orang yang pada budi bicara Baginda akan mendapat kepercayaan sebilangan besar ahli-ahli Dewan. Biasanya, orang yang dilantik ialah pemimpin atau ketua sesuatu parti politik atau persekutuan (gabungan) parti-parti politik yang mendapat kelebihan kerusi dalam Dewan Rakyat.

Jika kebetulan tidak ada satu parti politik pun yang mempunyai kelebihan besar jumlah kerusi dalam Dewan Rakyat yang memungkinkan berlakunya pembentukan kerajaan campuran, maka terletak kepada

kebijaksanaan Baginda untuk memilih Perdana Menteri yang boleh mengendalikan Jemaah Menteri kerajaan campuran itu serta mendapat sokongan besar daripada Dewan Rakyat.

KUASA PENGAMPUNAN

Bagi hal-hal jenayah di Wilayah Persekutuan, apabila segala saluran dan cara keadilan telah habis diikhtiarkan, seseorang yang sudah dihukum masih boleh lagi memohon keampunan daripada Baginda Yang di-Pertuan Agong sebagai langkah terakhir. Dalam menjalankan kuasa pengampunan ini, Baginda akan bertindak atas nasihat suatu Lembaga Pengampunan yang terdiri daripada tiga orang ahli yang dilantik oleh Baginda sendiri.

Peguam Negara atau wakilnya, dan Menteri yang bertanggungjawab atas Wilayah Persekutuan. Baginda juga berkuasa mengampunan, menangguhkan dan meringankan hukuman yang dijatuhkan oleh Mahkamah Tentera dan hukuman yang dijatuhkan oleh Mahkamah Syariah di Melaka, Pulau Pinang, Sabah, Sarawak dan Wilayah Persekutuan.

KETENTERAAN

Yang di-Pertuan Agong adalah Pemerintah Tertinggi seluruh Angkatan Tentera Malaysia. Baginda dibantu oleh Majlis Angkatan Tentera yang ditubuhkan untuk pemerintahan, menjaga tatatertib, menjaga pentadbiran Angkatan Tentera serta lain-lain mengenainya kecuali perkara yang bersangkutan dengan gerakan tentera.

PERISYTIHARAN DARURAT

Yang di-Pertuan Agong boleh membuat perisytiharan darurat atas nasihat Perdana Menteri. Perisytiharan darurat dibuat setelah Baginda memastikan kebenaran wujudnya keadaan yang mengancam keselamatan dan ekonomi negara. Jika Parlimen tidak bersidang bila perisytiharan itu diperbuat,

Malaya Dar

Rakyat Malaysia harus har

■ Oleh Mejar (B) Ramli
Abdul Rahim

Australia (RAAF) bagi
menghapuskan anasir
komunis.

Pelbagai langkah diam-
bil pihak berkuasa sepan-
jang tempoh darurat itu
termasuk operasi 'Gerak
Perang Saraf' (Psychologi-
cal Warfare) yang mempu-
sahkan serampang

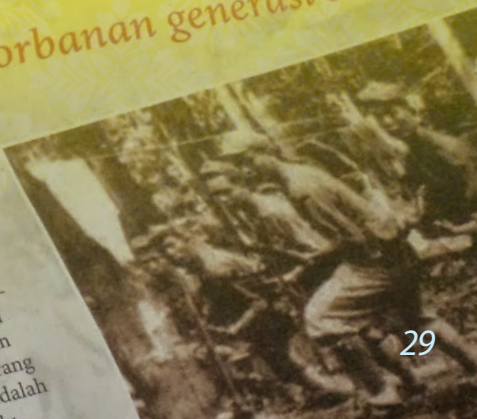
mendapati s
terkorban d
terus berte
anggota la
kehabisan
Ketil
1948, M
Rakyat
PKM
ront
kon
menangi
bes

maka Baginda hendaklah memanggil Parlimen supaya bersidang secepat mungkin. Sementara menunggu dua Dewan bersidang, Baginda boleh menyiarkan Ordinan yang berkuasa undang-undang jika Baginda berpuas hati tindakan segera perlu dilakukan.

Surat 1948-1960

gagai pengorbanan generasi silam

suami mereka
dan mereka
empur bersama
ain sehingga
an peluru.
ika awal darurat
Min Yuen (Gerakan
at) yang ditubuhkan
menyokong pembe-
takan yang dilakukan
sarnis dan sebahagian
sarnya dianggotai orang
niannya adalah

SEKATAN

Sungguhpun kuasa Yang di-Pertuan Agong itu luas, tetapi ada sekatan yang dikenakan ke atas Baginda. Antara sekatan-sekatan itu ialah :-

- Menjalankan tugas Raja di negerinya, kecuali tugas sebagai Ketua Agama Islam;
- Memegang jawatan yang ada bayaran sara baginya;
- Mengambil bahagian dalam apa-apa perniagaan;
- Menerima apa jenis bayaran yang boleh dibayar atau yang berhak kepadanya sebagai Raja di negerinya; dan
- Dengan tiada persetujuan Majlis Raja-Raja, meninggalkan Persekutuan lebih daripada 15 hari, kecuali atas urusan negara ke suatu negeri lain.

**PAKAIAN ISTIADAT
YANG DI-PERTUAN AGONG**

- Muskat

- *Mess kit*

- Tengkolok Diraja

- Pending Diraja

- Gandik Diraja

• Keris Pendek Diraja

• Kalung Diraja

ALAT-ALAT KEBESARAN DIRAJA

- Keris Panjang Diraja

- Cogan Agama

• Cogan Alam

• Cokmar

35

• Pedang, Keris Panjang dan Sundang Diraja

• Payung Ubur-ubur Kuning

• Tombak Berambu

• Pasukan Gendang Besar D'Raja Kelantan

37

PENUTUP

Setiap warganegara hendaklah menumpukan sepenuh taat setia, jujur dan ikhlas kepada Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong. Amalan Sistem Demokrasi Berparlimen dan Raja Berpelembagaan di dalam Perlembagaan Malaysia telah meletakkan Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong sebagai Ketua Negara Malaysia.

Jadi, adalah menjadi tanggungjawab setiap warganegara Malaysia untuk taat setia kepada Yang di-Pertuan Agong. Manakala, di peringkat negeri pula, rakyat dikehendaki menumpukan taat setia kepada Raja atau Sultan yang memerintah negeri tempat mereka bermastautin tersebut tanpa mengurangkan taat setia kepada Yang di-Pertuan Agong.

Kesimpulannya, Institusi Beraja di Malaysia merupakan satu institusi amat penting dan telah berevolusi mengikut peredaran zaman serta memainkan peranan yang besar dalam kehidupan bernegara di Malaysia.

BIBLIOGRAFI:

Kegemilangan Raja-Raja Melayu 2011. Kuala Lumpur:
Leone Communications Sdn Bhd.

Perlembagaan Persekutuan 2002. Kuala Lumpur:
International Law Book Services.

Yang di-Pertuan Agong Raja Berperlembagaan
2002. Kuala Lumpur: Jabatan Penerangan Malaysia.

LAMAN WEB

- <http://www.jasa.gov.my/en/gallery/lang-bm-arkib-lang-lang-en-archive-lang/23-isu-terkini/275-kesetiaan-kepada-raja-dan-negara.html>
- <http://www.istananegara.gov.my>

Penyelaras:

NOR IDAHYAH BINTI ISMAIL

KEMENTERIAN KOMUNIKASI
DAN MULTIMEDIA MALAYSIA

JABATAN
PENERANGAN
MALAYSIA

Diterbitkan oleh :

**Bahagian Penerbitan Dasar Negara
Jabatan Penerangan Malaysia
Kementerian Komunikasi dan Multimedia Malaysia**

Laman Web : www.penerangan.gov.my
Portal : pmr.penerangan.gov.my
E-mel : webmaster@inform.gov.my

B. 038 (B.M) NOVEMBER 2017 (050.)
CERTIFIED TO ISO 9001:2008
CERT. NO: MY - AR5240

